

τιώθη κατὰ πολὺ ἐσχάτως, ἀλλὰ δὲν ἐξίκετο εἰς τὸν βαθμὸν ὃν αὕτη δέον νὰ κατέχη ἐν τῇ ἀγωγῇ τῶν παιδῶν. Τὸ σφάλμα ἐν τοῖς ἐλληνικοῖς σχολείοις εἶναι, ὅτι ἡ μουσικὴ διδάσκεται ὡς διασκεδαστικὸν τι μᾶθημα, ὅπερ συμβαίνει καὶ διὰ τὴν δυστυχῆ ζωγραφικὴν. Ἀλλ' αἱ ιδέαι αὗται εἶναι σαθραὶ καὶ παιδαριώδεις· πρέπει νὰ τὰς ἀφῶσμεν διότι κινδυνεύομεν νὰ καταστῶμεν γέλοιοι.

Ἡ μουσικὴ πρέπει νὰ εἶναι ὑποχρεωτικὸν μᾶθημα καὶ τοσοῦτο σπουδαῖον ὡς καὶ πᾶν ἄλλο. Τί ἐκέρδησεν ἡ νεάνις ἂν ἐμάθε νὰ ταχυδακτυλογράφῃ ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου ἓνα βαλλισμὸν ἢ μίαν πόλιν; Τὰ τοιαῦτα μουσικὰ ἀθύρματα τοὺς μὲν νέους καθιστῶσιν ἐλαφροὺς, τὰς δὲ νέας ἐλαφρότερας. Τὰ μέλη τῶν σημερινῶν χορῶν δὲν ἀνταποκρίνονται εἰς ψυχικὰ αἰσθήματα, εἰς πάθη, ἀλλὰ μόνον εἰς σωματικὰς κινήσεις. Ὅταν ἀκούωμεν ἐν βάλς, δὲν αἰσθανόμεθα γαργαλισμοὺς ἢ εἰς τοὺς πόδας· τὸ πνεῦμα καὶ ἡ καρδία μένουσι ψυχρά. Ἀποτρέπομεν εἰς τὰς νέας τὴν ἀνάγνωσιν ἐλαφρῶν βιβλίων, καὶ ἐν τούτοις, τὰς ποτιζόμεν τὰς χορταίνομεν μὲ τὰ ἡδυπαθῆ καὶ ἐλαφρά ὡς ὁ ἀφρός ὀφρεμπάχεια μέλη. Ἡ μήπως ἡ μουσικὴ δὲν ἔχει τὴν δύναμιν τοῦ βιβλίου; Ἀλλὰ τίς Ὁρφεὺς συνεκίνησε μὲ βιβλίον τὰ ζῶα, ὡς ἐκεῖνος μὲ τοὺς στόνους!

Ἦμεῖς οἱ διδάσκαλοι καὶ αἱ διδασκάλισσαι, οἷς ἡ κοινωνία ἀνατίθησι τὴν ἐκπαιδεύσιν καὶ ἀνάπτει τῶν τέκνων αὐτῆς, ὑμεῖς ὀφείλεται ὑπὲρ πάντα ἄλλον νὰ ἀνυψώσῃτε τὴν μουσικὴν διδασκαλίαν, νὰ καταστήσῃτε ταύτην ὑποχρεωτικὴν τοῖς πᾶσιν. Ἀποβλέψατε εἰς τὴν Γερμανίαν, πρὸς τὸ μουσικώτατον τοῦτο ἔθνος, ἴδετε τί ἐπετέλεσεν ἐν αὐτῇ ἡ μουσικὴ! Τὰ θεσπέσια μέλη τοῦ Βετχόθεν, Μότσαρτ, Σούμπερτ, Κλούκ, Μενδελσόν καὶ λοιπῶν αὐτῆς μεγάλων μουσικῶν, ἰσχυρὰν ἐν τῇ ἀγρίᾳ σκυθρωπῇ ἐκείνῃ φύσει, ὑπὸ τῷ διηνεκεῖ μολυβδίνῳ τευτονικῷ οὐρανῷ, νὰ διαπλάσῃσι ψυχὰς χαρωπὰς, εὐθύμους, ἀγαθὰς, ἡπίους, μεστὰς ἰδανισμοῦ καὶ φιλοβίου. Ἐκεῖ ἡ νεότης δὲν ψάλλει ἄχ καὶ βᾶχ, δὲν τήκεται μὲ τὸν ρομαντισμὸν, ἀλλὰ ἐν χορῷ ἐνθουσιώδους ᾄδει:

Caudemus igitur juvenes dum sumus! Φ.

ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ

Κατὰ τὴν «Ἐφημερίδα τοῦ Γερμανικοῦ Πανεπιστημίου» ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Βερολίνου, ἐπικρατεῖ μετὰ τῶν φοιτητῶν ἡ πρὸς ἔδρῳσιν νέων σωματείων τάσις. Οἱ ἐκ τοῦ ἐν Πρεντσλάου Γυμνασίου ἀποφοιτήσαντες, ἔδρυσαν νέον ἴδιον σωματεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Ἀρμονία. Ἐν τῷ τῷ σωματεῖον Παλαιομαρκία διελύθη δι' ἑλλειψιν μελῶν.

Ἐν τοῖς γερμανικοῖς Πανεπιστημίοις αἱ καταβαλλόμεναι προσπάθειαι, ὅπως οἱ φοιτηταὶ καταταχθῶσιν εἰς τοὺς ἐθέλοντας νοσοκόμους ἐν καιρῷ πολέμου, ἐπιτυχάνουσιν ὁλοέν. Ἐν Ἰσθμῷ λ. χ. καθηρίσθη ἐσχάτως τοιοῦτον σωματεῖον καὶ ἐν Κανιγμπέργῃ δὲ πολλοὶ φοιτηταὶ ἀνῆγγειλαν τὴν συμμετοχὴν των.

ΤΟ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑ

Ἀναμνήσεις ῥώσου διδασκάλου

(ὑπὸ Ἰδάν Μπουκανῶφ)

(Συνέχεια)

Γ.

Ἀπὸ τοῦ Πάσχα ἡ ἐργασία διεκόπη εἰς τὸ ἐργαστάσιον. Ὁ Μαξίμκας ἐπέστρεψεν εἰς τοὺς γονεῖς τοῦ συναποφύρων καὶ τὰς ἐφημερίδας του.

— Ἀπὸ τούτων ἐμπόρεσα καὶ ἐκρύφθηκα, ἀλλ' ἀπὸ τὸν πατέρα μου; διελογίζετο καθ' ὁδόν...

Κατὰ τὰς ἀρχὰς ἀνεγίνωσκεν ἐν ταῖς ἀγροῖς, πανταχοῦ ὁπουρίσκε τὴν εὐκαιρίαν. Ἀλλὰ αὐτὸς σουβλὶ θάτρυπτήση πάντοτε τὸ σακκί. Ἡμέραν τινὰ καθ' ἣν εἶχεν ἐξέλθῃ, ἡ μήτηρ του ἡσύνησεν ἐντὸς τοῦ κιωτίου του, ἵνα ἴδῃ ἂν εἶχε τι ἀπολέση ἢ σίσιση. Ἐν ᾧ ἐτίνασεν τὴν τουλούπαν του, ἔπεσαν ἀπ' αὐτῆς αἱ ἐφημερίδες...

— Γὰρ πές μου, γέρο μου, ἐφώνησε πρὸς τὸν σύζυγόν της ἐργαζόμενον ἐν τῇ αὐλῇ, τί εἰν' αὐτὰ ποῦ ἔχει κρυμμένα ὁ Μαξίμκας ἐς τὴν τουλούπα σου;

— Δὲν βλέπεις ὅτι εἶναι βιβλία; ἀπεκρίθη ὁ Μητροφάνης εἰσελθών. Φτίνεται ὅτι δὲν ἄφησε τὴν ιδέα του. Περίμενε νὰ γυρίσῃ καὶ θὰ τὸν διορθώσω!

Ὁ Μαξίμκας ἐπανήρχετο εὐθύμως. Ἐν ᾧ οἱ ἄλλοι ἀνεπαύοντο, αὐτὸς ἔλαβε καὶρὸν ν' ἀναγνώσῃ.

— Τί ζητεῖς; τῷ ἐφώνησεν ὁ πατήρ του.

— Θέλω νὰ πάρω τὴν τουλούπα μου, γιατί κάμνει ψύχα.

— Καλὰ. Ἀλλ' αὐτὰ τί εἶαι; εἶπεν ὁ γέρον, δεικνύων μίαν ἐφημερίδα.

Ὁ Μαξίμκας τὰ ἔχασε.

— Ὁ ὑποδιδευθυντὴς Ἰδάν Δανιήλοβιτς μοὶ τὰς ἔδωκε.

— Καὶ γιατί σοὶ τὰς ἔδωκε.

— Ἀλλ' ἐστὶ μοῦ εἶπεν ὅτι εἰμπορῷ νὰ ταῖς κάμω τιγάρα ἢ τίποτε ἄλλο.

Ἀπὸ τῆς χειρὸς τῆς Ματρῶνας ἔπεσε τὸ σκᾶλεθρον.

— Θεοτότε Παρθένε! ἀνέκραξεν, ἐπώλησες λοιπὸν τὴν ψυχὴν σου;... Ἀρχισε νὰ μανθάνῃ γράμματα καὶ τώρα θέλει νὰ καπνίζῃ!... Ποιοὺ μοιάζεις; Εἰς τὴν οἰκαγένειάν μας κανεῖς δὲν ἐπινεν οὔτε τσιγάρον, οὔτε ταμπάκον.

— Μὰ δὲν καπνίζω, δὲν ἐκάπνισα ποτέ! ἔλεγεν ὁ Μαξίμκας, ἐμπέσας ἀπὸ τῆς Σκύλλης εἰς τὴν Χορυδὴν.

— Θὰ τὸ μάθω! ἐσγεν ἡ Ματρῶνα δρῶσα ἐπὶ τοῦ υἱοῦ της. Γὰρ φύσηξε! φύσηξε! παληοφουμαριστὴ!

Ὁ Μαξίμκας ἐφύσησεν. Ἡ μήτηρ του ἡσύνησεν ἅπαντα τὰ θυλάκια του, ὡς καὶ τὰ ὑποδηματὰ του ἐστὶ.

— Εἰμπορεῖ ν' ἀφίης τὸν καπνὸν σου εἰς τοὺς ἀγροὺς, ἢ τὸν κρύβεις εἰς τὴν αὐλὴν; Εἶπέ μου τὴν ἀλήθειαν!

Ὁ Μαξίμκας ἐσταυροκοπεῖτο, δριζόμενος ὅτι δὲν εἶχε καπνόν.

— Καὶ σὺ, γέρο, σχίσε αὐτὰ τὰ παληόχαρτα, νὰ μὴ βρισκωνται ἐπὶ τί!

Ὁ Μητροφάνης ἔλαβε τὰς ἐφημερίδας καὶ διὰ τοῦ πελέκους τὰς ἔκοψεν εἰς λεπτότατα τεμάχια. Εἰς τὴν Μαξίμκαν ἀπέμεινε μόνον ἡ ἐφημερίς ἣν ἔφερεν ἐπ' αὐτῆς.

Τὴν ἑσπέραν οἱ δύο σύζυγοι ἔκαμαν συμβούλιον.

— Κύττα' ἐκεῖ δουλειαί! ἀκούς ἐκεῖ! ἔλεγε ἡ Ματρῶνα ἡμικαθμένη ἐν τῇ τραχείᾳ κλίνῃ της καὶ ἀκυμῶσα ἐπὶ τοῦ ἀγκῶνος της. Αὐτὸ τὸ παιδί ἔπεσε ἐς ταῖς ἀρτίαις, θὰ χαθῇ! Καλὲ, ἀε λέγειν ὅτι καὶ ἂν θέλουν... πρέπει νὰ τὸν νυμφεύσωμεν!

Ὁ Μητροφάνης ἐνύσταζε.

— Καλὰ, εἶπεν, θὰ τὸν νυμφεύσωμεν...

Ἐχασμήθη, ἐποίησε τὸ στήμιον τοῦ σταυροῦ καὶ ἀπεμακρύθη.

— Τὸ φθινόπωρον θὰ νυμφευθῇς, ἔσγεν ἡ μήτηρ τῆς

ἐπιούσαν, ἐτοιμάζουσα τὴν τράπεζαν διὰ τὸ πρόγευμα καὶ πλήττουσα ταύτην διὰ τὴν χουλιαρίων. Θά νυμφεύθης, καὶ θὰ παύσῃ αἱ ἐλλάσεις σου.

— Ὁ κόσμος νὰ γαλάσῃ, δὲν θ' ἀφήσω ταῖς μελέταις μου! Ἀντὶ οὗ ὁ Θεὸς μ' ἔκχευε νὰ ταῖς ἀρχίσω, θὰ ταῖς ἐξακολουθῶ, καὶ ἂν θέλετε νὰ με νυμφεύσητε διὰ τῆς βίας... τότε, ὁρκίζομαι, θὲν θὰ φύγω!

Ἄλλ' εἶχεν ἀνάγκην βιβλίων... πῶς νὰ κάμῃ; Νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ διδασκάλου; ... Ὅλοι θὰ τὸ ἐμάνθανον εἰς τὴν οἰκίαν του· θὰ τὰ ἐξελάμβανον χειρότερα ἔτι, διότι ὁ διδασκαλὸς ἦτο «καπνιστὴς» καὶ ἔτρωγε κρέας κατὰ τὴν τσαρκακοστήν! Ἐν τῷ χωρίῳ κατόικουν τὸ πλεῖστον γέροντες ὁρῆσκοι, εἰναιε ἐνεκα τοῦτον τὸν περιεφρόνουν. Ἄλλ' ὁ Μαξιμάς δὲν συνεμερίετο τὴν ἀποστροφήν των ταύτην· ὁ Νικητὰς ἐκάπνιζεν ὡσαύτως καὶ ὅμως ὁποῖαν ἐκδούλευσιν τῷ παρέσχε! Οὐδέποτε θὰ τὸ ἐλησμόνει! ... Καὶ οἱ Τάταροι καπνίζουσι, καὶ τρώγουσιν ἵππους κρέας, καὶ ὅμως ἔχουσιν ἀγαθὴν καρδίαν ὥπως οἱ χριστιανοί, καὶ μάλιστα καλλιτέραν ἐνίοτε... Ἄλλ' εἰ γονεῖς του οὐδέποτε θὰ τὸν συνεώρουν ἂν μετέβαινεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ διδασκάλου.

Θερμὴν τινα ἡμέραν τοῦ Μαΐου ἤρξατο ἡ εὐτυχία διὰ τὸν Μαξιμάκ. Εἶχεν ὀδηγήσῃ τοὺς ἵππους εἰς τὴν βοσκὴν, μετὰ γέιτονος ὀνομαζομένου Πετρούσκα, ὅστις καθ' ἅπαντα τὸν χειμῶνα μετέβαινεν εἰς τὸ σχολεῖον· οἱ ἵπποι περιήρχοντο ἐντὸς τῆς χαράδρας. Ὁ ἀὴρ ἦτο βαρὺς, ἡ σιγὴ ἐτράπαστο μόνον ὑπὸ τοῦ βόμβου τῶν κωνόπων ἢ τῆς διαβάσεως κέρακος κτυπύοντος τὰς πτέρυγας ἐκ τῆς ἀνησυχίας δὲ τὴν φωλεάν του ἐν τοῖς γειτονικοῖς δένδροις.

Ὁ Πετρούσκας ἐκάθησε χαμαὶ ἵνα κοιμηθῇ, ἀλλ' οἱ κῶνωπες δὲν τὸν ἄρουν. Ἐξήγαγε τοῦ σάκκου του τὸ Ρόδο ν.ο. Σλάβο, βιβλίον τῶν ἀρχαρίων ἐν τοῖς σχολείοις. Ἠγάπα τὴν ἀνάγνωσιν. Ἀνεγίνωσκεν ἀπὸ ὀλίγων στιγμῶν ὅταν, ἐγείρας τοὺς ὀφθαλμοὺς, εἶδεν ὅτι οἱ ἵπποι κατέλειπον τὴν χαράδραν καὶ ἐβάδιζον πρὸς τὸ μέρος τῶν σίτων. Ἐγείρεται, λαμβάνει τὴν μαστίγάν του διὰ τῆς μίας χειρὸς, καὶ δὲ τῆς ἐτέρας τὸ βιβλίον του καὶ ἀναχωρεῖ δρομαίως. Ἀλλὰ μετ' αὐτὸν πολὺ παρατηρεῖ, ὅτι μόνον τὸ δέσιμον τοῦ βιβλίου κρατεῖ τὸ βιβλίον θὰ ἔπεσεν εἰς τοὺς θαμνούς. Ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ σταματήσει ἵνα τὸ λάβῃ, διότι πρέπει νὰ σπύσῃ, τῶν σίτων ἀνηκόντων εἰς πλούσιον ἔμπορον· τὸ πρόστιμον θὰ ἦτο ὑπέρογκον...

Ὁ Μαξιμάς, ὅστις παρεκλούθει ἐκ τοῦ πλησίον τὸν σύντροφόν του εἶδε πάντα ταῦτα· ρίπτεται ἐπὶ τοῦ βιβλίου, διχὴν τυπὸς ἐπὶ τῆς βορᾶς του, τὸ κρύπτει ἐντὸς τῶν ἐνδυμάτων του, καὶ ὅτε ὁ Πετρούσκας τὸν ἐρωτᾷ ἂν εἶδεν τι: «Ὅχι!» ἀποκρίνεται ἐρυθρῶν καὶ φέρων τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ἐτήθους του, ἐκεῖ ἀκριβῶς ἔνθα τὸ βιβλίον ἦτο κεκρυμμένον.

— Τί νὰ κάμῃ; Αὐτὸ τὸ βιβλίον μοῦ ἐστοίχισε σαράντα κοπέκια!...

Ὁ Πετρούσκας ἤρξατο κλαῖων.

Δύο αἰσθήματα ἀντιπαλαίου ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ Μαξιμά: νὰ παραγγέλλῃ τὸν σύντροφόν του, καὶ νὰ φυλάξῃ ἐν τούτοις τὸ βιβλίον.

— Μὴ κλαῖς, Πετρούσκα!

— Ναί, καλὰ τὸ λὲς σύ. Μὴ κλαῖς! ποῦ θὰ εὗρω ὅμως τὰ σαράντα κοπέκια;

— Νὰ τα, εἶπεν ὁ Μαξιμάς, ἐξίγων τὰ γρήματα ἀπὸ τοῦ ὑποδήματός του· τὰ ἐφύλαξα ἀπὸ τὸ καλοκαίρι τοῦ Ἁγίου Νικολάου (1), ὅταν μοὶ τὰ ἔδωκεν ὁ πατέρας μου.

Ἐκπεπληγμένος ὁ Πετρούσκας ἔμεινε κεχνητός.

— Ὁ βλάπης κάμμιὰ φορὰ καὶ τὰ ἰδικὰ μου ἄλογα, τῷ εἶπεν ὁ Μαξιμάς, ἀλλὰ μὴ εἴπῃς τίποτε σπῖτι σου. Μόνον εἰς τὸν δάσκαλο· πᾶς τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' ὅταν δὲν εἶναι κανεὶς ἐμπροστί. Ἄν ὁ πατέρας σου ἐμάνθανε τί συνέβη, θὰ σὲ ἔδερε.

Μεταξὺ τῆς συγκομιδῆς καὶ τοῦ θορισμοῦ ὁ Μαξιμάς ἐπέστρεψεν εἰς τὸ ἐργοστάσιον, ἵνα σκάψωσιν ὑπόγειόν τι. Ἐκαστος ἐργάτης ὤφειλε νὰ σκάψῃ τόσους κυβικοὺς πόδας (ἐργάζοντο ὑποχρεωτικῶς). Ὁ Μαξιμάς ἐξύπνα πρὸ τῶν ἄλλων

καὶ εἰσγίζετο ἀκαταπαύστως· δι' ὃ, ἡ ἐργασία του ἐτελείωσε πολὺ πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου καὶ ἐν ᾧ οἱ ἄλλοι ἐργάται ἐργάζοντο ἔτι. Ὅσος ἂν οὐ ἐπέσκεινεν, ἀνέειπε τὴν χεῖρα ἐξόν του καὶ ἐκίθητο ἐπ' αὐτὸ ὡς ἵνα ἀναπαύθῃ.

— Διατὶ σηκώνεσαι πρὶν ζημερεύσῃ καὶ κοιμᾶσαι τὸν ἐνωρίς; τὸ ἔλγυν οἱ σύντροφοί αὐτοῦ.

— Τὸ πῶτ' εἶναι πρὶν πολὺ ὁρῶσι καὶ δουλεύει κανεὶς καλλίτερα, ἀπεκρίνετο.

— Ποῖαν νὰ ζητήσω γὰρ σέ; τῷ εἶπεν ἡμέραν τινα ἡ μήτηρ του. Τὴν Πασκοβίαν Σμύρνεβ ἢ τὴν Ἀναστασίαν Βαρλαάμ;...

— Ὅχι, εἶπεν οὗτος κινῶν τὴν κεφαλὴν.

— Τότε πᾶς οὐ ποῖαν θέλεις. Δὲν θὰ σοῦ ἀνισταθοῦμεν... Εἴμεθα πλούσιοι καὶ κανένας δὲν θὰ σοῦ ἀρνήθῃ τὴν κόρην του.

— Θέλετε λοιπὸν καλὰ καὶ σώναι νὰ με νυμφεύσητε;

— Βέβαια. Φθάνουν πλεόν τόσαις ἀνοήσiais.

— Τότε, ἐρωτήσατε τὴν Αἰκατερίνην Ρομασκίν, ἂν θέλῃ νὰ με ἐπανδρεύθῃ...

Ἡ μήτηρ συνωφρυνώθη. Ἀλλὰ μεταβαλοῦσα γνώμην παρευθῆς, ἐσυλλογίσθη.

— Φθάνει νὰ νυμφεύθῃ, αὐτὸ εἶναι τὸ σπουδαῖον. Πρέπει νὰ διορθωθῇ. Πτωχὴ εἶναι, ἀλλ' ὁ Μαξιμάς εἶναι πλούσιος καὶ διὰ τοῦς δύο...

— Ἀλλὰ ποῦ λοιπὸν τὴν ἐγνώρισες; πατὴρ σὺ δὲν ἤγιναι εἰς τὸν χορὸ! ἐξηκολούθησεν αὐτή...

— Εἰς τὴν συγκομιδὴν ἡμεθα μαζὺ εἰς τοὺς Πανφιλὸς, ἀπεκρίθη ὁ Μαξιμάς ἐρυθρίασας.

Πρὸ τοῦ χειμῆνος Ἁγίου Νικολάου, οἱ γάμοι ἐτελέσθησαν. Ἡ Αἰκατερίνη ἐξεπλήρωσεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ὅτι οἱ γονεῖς ἀνεμένον. Κατὰ τοὺς δύο πρώτους μῆνας ὁ νεανίας τὰς ὥρας τῆς ἐλευθερίας του ἐχρησιμοποίησε οὐχὶ εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, ἀλλ' εἰς τὴν συζυγίαν του. Ἦτο ἕνα, εὐθυμὸς, ζωηρὰ καὶ εὐδίνη· ὅλοι οἱ νέοι τὴν ἐθαύμαζον, ἀλλ' ἐπειδὴ ἦτο πτωχὴ, δὲν τὴν ἐζήτησαν... Παρελθόντων τῶν δύο μηνῶν, ὁ Μαξιμάς κατέστη ρεμῆς καὶ ἡμέραν τινα ἐζήτησε τὴν Αἰκατερίνην νὰ μεταβῇ ν' ἀναζητήσῃ ἐκτὸς ἐργασίαν.

Ἡ χρονία εἶναι κακὴ, εἶπεν. Ἡ Κατερίνα θὰ σὲ βοηθῇ ἐπὶ καὶ με κάμμιὰ τριανταριὰ ρούβλια· ποῦ θὰ κερδήσω κατὰ τὸν χειμῶνα θὰ πληρώσωμεν τοὺς φόρους καὶ τοὺς δειμούς.

— Καὶ δὲν θὰ κκνίξῃς; ἤρω ἦσεν ὁ πατήρ.

— Δὲν θὰ κκνίξω.

— Βάλε ὄρκο εἰς τὴν εἰκόνα...

— Ὅρκισον! εἶπεν ἡ μήτηρ καὶ πᾶς ὕστερα ἀπὸ ἐμὲ: Νὰ μοῦ βγοῦν τὰ μάτια ἂν κκνίξω!

Ὁ Μαξιμάς ἐτετέλεσε πᾶν ὅ,τι παρ' αὐτοῦ ἐζήτουν.

— Ποῦ λὲς νὰ πᾶς; ἐξηκολούθησεν ὁ πατήρ διὰ φωνῆς ἡπιωτέρας.

— Λένε ὅτι ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ Κολοσόβο ζητεῖ ἄνθρωπον ποῦ νὰ μὴ πίνῃ, διὰ τὴν ὕπνρσιαν τοῦ σπητιοῦ. Εἰς αὐτὸν σκοπεῖω νὰ πάγω τὰ παρουςιασθῶ.

— Καλὰ, ἀλλὰ νὰ μὴ ξεχάσῃς τὸν ὄρκο σου.

Τὴν ἐσπέραν ὁ Μαξιμάς καὶ ἡ Αἰκατερίνη συνωμίλησαν ἐπὶ πολὺ βραδὴ τῇ φωνῇ.

— Διατὶ θέλεις νὰ φύγῃς; ἔλεγεν ἡ νεαρὰ γυνή. Σ' ἐνοχλῶ;

Μετά τινα διατάγμων ὁ Μαξιμάς τῇ ἐσώστησε νὰ μὴ εἴπῃ εἰς οὐδένα ὅ,τι ἤθελε τῇ ἐμπιστευθῇ. Ἐκεῖνη ὑπεσχέθη, καὶ ἔκυψε προσεκτικῇ πρὸς αὐτόν.

— Θέλω νὰ σπουδάσω, τῇ ἐφθύρυσεν ὁ Μαξιμάς. Εἰ-
ξέρω νὰ διαβάω, ἀλλὰ θέλω νὰ μάθω νὰ γράφω... Ὑπάρχει δὲ ἀκόμη μία ἀριθμητικὴ τὴν ὁποῖαν πρέπει νὰ μάθω καὶ αὐτήν. Ἐδῶ, εἰν' ἀδύνατον.

— Ἀλλὰ θὰ εἰμπορέσῃς;

— Βέβαια! εἶπεν ἐκεῖνος μετὰ ζέσεως, ἀρκεῖ νὰ ἔχω καιρό...

Ἡ Αἰκατερίνη ἐστέναξε.

— Καὶ τότε δὲν θὰ μ' ἐγκαταλείψῃς πλεόν;...

— Ἀντὶ πάσης ἄλλης ἀπαντήσεως τὴν ἡσπάσθη.

— Καὶ τί θὰ κάμῃς ὕστερα;

(1) Τοῦ Ἁγίου Νικολάου τὸ θέρος, τὴν 9 Μαΐου τοῦ Ἁγίου Νικολάου τὸν χειμῶνα, τὴν 6 Δεκεμβρίου.

‘Ο Μαξιμκας οὐδέποτε εἶχε σκεφθῇ τοῦτο· ἐμάνθανε διὰ νὰ μάθῃ.

— Θὰ κάμω ὅ,τι μοῦ δεῖξῃ ὁ θεός. . .

‘Αλλ’ ἡ Αἰκατερίνη ἐξηκολούθησε·

— Θὰ γείνης γραφέας;

‘Εκαίνες ἔβρισαν ἀποφατικῶς τὴν κεφαλὴν.

— ‘Αν δὲν γείνης γραφέας τῆς κοινότητος, τότε γραφέας τοῦ χωριοῦ; . .

— Ἰσως.

Καὶ ἔκτοτε ἐσκέπτετο, ὅτι ἡ γραφὴ ἤθελε τῷ χρησιμεύσει πάντοτε ἵνα κερδαίνει τὰ πρὸς τὸ ζῆν.

‘Εν τῇ οἰκίᾳ τῆς κυρίας εὗρεν ὅ,τι ἐζήτηι, τὴν ἐλευθερίαν ἵνα μελετᾷ, διότι ἡ ὑπηρεσία του δὲν ἦτο βαρεῖα. ‘Ωφειλε νὰ σαρώῃ τὴν αὐλὴν, νὰ σχίζῃ ξύλα καὶ νὰ τὰ κομίζῃ εἰς τὰ δωμάτια. Πάντα ταῦτα ἐξετέλει τὴν πρωΐαν τὴν ἐσπέραν τῷ ἄφινον πολλὴν καὶρὸν ἵνα ἀναγινώσκῃ λάθρα. ‘Ανέγνωσε τὸ βιβλίον τοῦ Πετρούσκα, ἀνέγνωσεν ὡσαύτως τὸν δευτέρον τόμον αὐτοῦ καὶ ἔστρον ἐπιγραφόμενον Παῖδιχὸν σύμπααν, ὅπερ ἠγόρασεν εἰς τὴν πόλιν μὲ τὰ χρήματα ἅτινα τῷ ἔδωκε κυρία τις, ἣν εἶχεν ἐκεῖ ἐξηγήτη, ἀντὶ τοῦ προτιμῶντας νὰ πίνῃ ἀμαξηλάτου.

Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας ἀνεζήτησε καταφύγιόν τι, μονῆρας τι μέρος. ‘Ανεκάλυψεν ἐστίαν τινα, ὑπὸ τὴν στέγην τῆς οἰκίας, ὅπισθεν τῆς ὁποίας ἐκάθητο· ἐκεῖ διέκρινε πολλὰ καλὰ, καὶ ἐξωτερικῇ κλίμαξ ἤγε κατ’ εὐθείαν εἰς τὴν αὐλὴν. ‘Εκαμνε ψῆγος, ἀλλὰ τῷ ἦτο ἀδιάφορον· ἐκεῖ διήλθεν ὁλοκλήρους ὥρας ἀναγνώσκων, τείνων τὸ οὖ; καὶ εἰς τὸν ἐλαχιστόν χρόνον. ‘Ανεγίνωσκε γοργῶς, χωρὶς νὰ σπαματᾷ εἰς τὰ κόμματα καὶ εἰς τὰς τελείας, ὧν τὴν σημασίαν δὲν ἐννείει· δι’ ὅ μεγίστους κόπους κατέβαλλεν ἵνα ἐννοήσῃ τὴν ἐννοίαν τῶν φράσεων. ‘Επὶ τοῦ τοίχου τῆς ἐστίας· ἐδοκίμαζε νὰ γράφῃ δι’ ἄνθρωπος μουντσορόν, καὶ μάλιστα κατάρθου νὰ γράφῃ ὁλοκληρῶς λέξεις, ἃς ἀντέγραφεν ἀπὸ τῶν βιβλίων.

‘Η εἰκαρμένη κυβερνᾷ τὸν κόσμον, λέγουσι. ‘Εν πάσῃ ὁμως περιπτώσει, τοῦτο ἀκριβῶς ἐφημώμετο εἰς τὸν Μαξιμκαν. Αὕτῃ τὸν εἶχε προσεγγίσῃ μὲ τὸν Νικήταν καὶ αὕτῃ ἀκόμη τὸν ἔδεον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς κυρίας τοῦ Κολοσόβου. Μαθοῦσα ὅτι κλέπται εἰσδύσαντες εἰς γειτονικὸν οἶκον ἔκλεψαν ἅπαντα τὰ ἀργυρᾶ, κατελήφθη ὑπὸ φόβου.

‘Η Μαρία Κωνσταντινίδνα Στῶρ, χήρα γενναίου συνταγματάρχου, ἀνατραφεῖσα ἐν τινι παρθεναγωγείῳ τῆς Πετροῦ πόλεως, εἶχεν ἀγαθὴν καρδίαν· ἡγάπα τοὺς ἀδευτεροτόκους ἀδελφοὺς τῆς, ὡς καλοῦσι τὸν λαόν. ‘Η ἀλήθεια εἶναι, ὅτι ἡγάπα τοὺς ἐν τῇ φαντασίᾳ τῆς εὐρίσκομένους χωρικοὺς ἢ ἐκείνους τοὺς ὁποίους συνήντα ἐν τοῖς μυθιστορήμασι, ἐν ᾧ πλείστα ἐλαττώματα εὕρισκεν εἰς τοὺς γνησίους χωρικοὺς, οἵτινες τὴν περιεκύκλουν καὶ οὐ; δὲν ἡγάπα σχεδόν. ‘Εὰν ὁμως μεταξὺ τούτων ἀνεκάλυπτε τινα ἐξέχοντά πως τῶν ἄλλων, τὸν ἠνῶει. Τοῦτο συνέβη πρὸς τὸν Μαξιμκαν, ὅταν παρετήρησεν ὅτι δὲν ἦτο μέθυος καὶ ἐξεπλήρου εὐσυνειδήτως τὰ καθήκοντά του. Κατὰ νοῦν παρεσκέασεν εἰς αὐτὸν ὥριον μέλλον! ‘Εφαντάσθη ὅτι θὰ γείνη πάρεδρος. Διηθύνουν ἡ ἴδια τὰς ὑποθέσεις τῆς καὶ τὴν οἰκίαν τῆς. ‘Απὸ τῆς κλοπῆς, ἐπεθεώρησε τοὺς ὑπηρετίας τῆς καὶ συνεπέρανεν ὅτι ὁ Μαξιμκας ἦτο ἄξιος τῆς ἐμπιστοσύνης αὐτῆς, δι’ ὃ τὸν διέταξε νὰ κάθηται ἐν τῷ ἀντιθαλάμῳ, ὠπλισμένος διὰ δύο πιστολίων καὶ παλαιῶ σκωριασμένου ξίφους τοῦ μακαρίτου συνταγματάρχου, καὶ τῷ παρηγγεῖλε νὰ εἰδοποιήσῃ ἅμα τῇ πρώτῃ ἀποπείρᾳ τῶν ληστῶν, ἵνα εἰσδύσωσιν εἰς τὴν οἰκίαν. ‘Η κυρία του τῷ ὑπεσχέθη ὅτι ὁ ζῆλος αὐτοῦ ἤθελεν ἀνταμειθῇ.

Καθ’ ἅπασαν τὴν νύκτα τὸ φῶς ὦφειλε νὰ ἦναι ἀνημμένον ἐν τῷ ἀντιθαλάμῳ, ὅπως οἱ κλέπται ἐννοήσωσιν ὅτι ἡγρόνουν ἐν αὐτῇ. ‘Ο Μαξιμκας ἠδύνατο νὰ κοιμᾶται κατὰ τὴν ἡμέραν, τοῦ ὅπερ λίαν τῷ ἤρεσκε, διότι τοιουτοτρόπως ἠδύνατο ἀνέτως νὰ μελετᾷ ἀπὸ τοῦ μεσονυκτίου, ὥρας καθ’ ἃς ἡ Μαρία Κωνσταντινίδνα ἐκοιμάτο, μέχρι τῆς πρωΐας. Τὴν ἐβδόμην ἡ οἰκοδόσποινα ἠγείρετο. ‘Επειδὴ δὲ εἰς αὐτὸν ἦτο ἀνατεθειμένον νὰ θερμαίνῃ καὶ σαρώῃ τὰ δωμάτια,

εὗρεκε τὰ βιβλία τῆς κυρίας του καὶ ριπτόμενος ἀπλήστως ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τούτων, ἀνεγίνωσκεν ἐν τάχει, ἀφίνων τὴν ἐργασίαν· ὅταν ὅμως ἤκουε τὰ βήματα τῆς ἐπιστάτης, ἀνελάμβανε γοργῶς τὴν εὐτρέπισιν. ‘Ημέραν τινα, καθ’ ἣν ἦτο βεθυθιμένος πλέον ἢ ἄλλοτε ἐν τῇ ἀναγνώσει του, δὲν ἐνόησεν ὅτι ἡ κυρία του εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον· ὅταν τὴν εἶδε, τὸ βιβλίον καὶ ἡ ψήκτρα ἔπεσαν ἀπὸ τῶν χειρῶν του. . .

— Εἰξεύρεις λοιπὸν νὰ ἀναγινώσκῃς, Μαξιμκα; ἠρώτησεν ἡ κυρία.

— Πολὺ ὀλίγο, ἀπεκρίθη εὐτος.

— ‘Α; ἴδωμεν. ‘Ανάγνωσόν μοι κάτι.

‘Ανέγνωσε γραμμάς τινας ἀρκετὰ ταχέως, ἀλλὰ διὰ τρεμύσεως φωνῆς.

— Ποῦ καλὰ! ἔλεγεν, ἐνθαρρύνουσα αὐτὸν ἡ Μαρία Κωνσταντινίδνα. Διατὶ ὁμως δὲν προσέχεις εἰς τὰ κόμματα;

— Εἰς τὰ κόμματα; . . . Τί εἶν’ αὐτά;

— ‘Αλλ’ ἰδοὺ τὰ κόμματα καὶ αἱ τελεῖται, εἶπεν ἐκείνη, δεκνύουσα ταῦτα πρὸς αὐτόν.

— Δὲν τὰ εἶδερα, κυρία.

— ‘Ακουσε πῶς πρέπη ν’ ἀναγινώσκῃς.

Καὶ τῷ ἀνέγνωσε γραμμάς τινας, ἃς αὐτὸς ἐπανάλαβε μετὰ πλείονος θάρρους.

— Πολὺ καλὰ ὑπῆγεν αὐτό. Εἰξεύρεις νὰ γράφῃς;

— Εἶναι πολὺς καιρὸς ποῦ θέλω νὰ μάθω νὰ γράφω, ἀλλὰ δὲν ἔχω κανένα διὰ νὰ τὸν ἐρωτήσω πῶς πρέπει νὰ κάμω! εἶπε στενάζων ὁ Μαξιμκας.

— Θὰ σοῦ παραδῶσω ἐγὼ μετὰ τὸ δεῖπνον.

Δευτέραν φορὰν ἔπεσαν ἀπὸ τῶν χειρῶν του ἡ ψήκτρα καὶ ὁ νεαλίας ἐγονυπέτησε πρὸ τῆς Μαρίας Κωνσταντινίδνας.

— ‘Ο Θεὸς νὰ σᾶς ἀνταμειψῇ! ἐφίθουσε.

— Καλὲ τί κάμνης αὐτοῦ; Σῆκω, σῆκω λοιπόν! τὸν διέταξεν ἡ ἀγαθὴ κυρία, λίαν εὐχαριστηθεῖσα, διότι εὗρε «ψυχὴν ἀπλήν, ἐκφράζουσαν ἀπ’ εὐθείας τὰ αἰσθημάτων τῆς», φράσιν ἣν εἶχεν ἀναγνώσῃ εἰς τὸ μυθιστόρημα. ‘Εχεις λοιπὸν τὴν μεγάλην ἐπιθυμίαν νὰ μάθῃς; ἐξηκολούθησεν.

— ‘Ο! ναι, μελετῶ κρυφά.

— Λοιπὸν καθὼς σοὶ εἶπον, νὰ ἔλθῃς μετὰ τὸ δεῖπνον.

‘Απὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης οἱ τοίχοι τῆς ἀποθήκης τῶν τροφῶν καὶ τοῦ ἀμαξοστασίου ἐκαλύφθησαν ὑπὸ νέων δοκιμῶν καλλιγραφίας, καὶ ὁ Μαξιμκας δὲν ἐξήσκειτο μόνος, ἀλλ’ εἶχε σύντροφον ἀπόστρατον στρατιώτην, μαθόντα τὴν ἀνάγνωσιν ἐν τῷ συντάγματι, καὶ ὅστις μετ’ αὐτοῦ ἐμάνθανε γραφὴν. Τοῦτο ἦτο εὐκαλύτερον τοσοῦτο μᾶλλον, καθ’ ὅσον ὁ στρατιώτης εἶχε περισσώτερον θάρρος καὶ ὑπερήσπιζεν ἐαυτοῦς ἐνεργητικώτερον κατὰ τῶν ἐπιπληξέων τῆς μαγειροῦ. ‘Ο Μαξιμκας ἵστατο ὅπισθεν τούτου, ὡς ὅπισθεν προτειχίσματος.

— Μπᾶ, ποῦ νὰ πάρῃ ἡ διάβολος, γιὰτὶ λερώνετε ἔτσι τοὺς τοίχους! ἐφώνει ἡ γοῦτχ.

— Μανθάνομεν νὰ γράφωμεν, ἀπήντα μειδιῶν ὁ στρατιώτης.

— ‘Ακοὺς ἐκεῖ ἰδέαις! Θὰ πάγω νὰ κάμω τὰ παράπονά μου εἰς τὴν κυρία!

— Μὴ τὸ κάμῃς αὐτό, σὲ παρακαλῶ, ‘Αναστασία Πετρέβνα! Τὴν ἀνοίξιν θὰ σὲ πάρω γυναῖκα. (‘Η ‘Αναστασία εἶχε περάσῃ τὰ πενήντα ἔτη. . .)!

— Ναι, ἀμδὲ θὰ πάρω ἓνα κουρεμένο ‘σάν καὶ σένα! (‘Ο στρατιώτης ὤθει τὸν Μαξιμκαν διὰ τοῦ ἀγκῶνος καὶ ἐγάλα κρυφίως). Καὶ ἐγὼ ἡ κακομοίρα θ’ ἀναγκασθῶ νὰ τὰ σβύσω δλα αὐτά! ἐξηκολούθησεν αὐτὴ.

— ‘Οχι, ἐμεῖς θὰ τὰ σβύσωμεν. κυροῦλα, ἔλεγεν ἐκεῖνος μὲ ἀπλοκώτατον ὕφος, ἐξακολουθῶν νὰ γελᾷ μετὰ τοῦ συντρόφου του.

— Νὰ σὲ ἰδῶ πότε θὰ τὸ κάμῃς παπούλη, ἀνταπήντα ἡ μάγειρος πειραγμένη.

Καὶ τὰ γράμματα ἐξηφανίζοντο, διὰ ν’ ἀναφανῶσι μετ’ ὀλίγον.

‘Ημέραν τινα καθ’ ἣν ὁ Μαξιμκας διετάχθη νὰ μεταβῇ εἰς τὸ οκευφυλάκειον ἵνα λάθῃ τι, εὗρε τεμάχια κιρῶλιας. Μετὰ ἐν λεπτὸν παρουσιάσθη εἰς τὴν κυρίαν του μετὰ τοῦ πολυτίμου εὐρημάτος του.

— Τί θέλεις, Μαξιμκα;

— Κυρία, εμπορῶ νὰ πάρω αὐτά ;

— Βεβαίως, ἀπεκρίθη ἡ ἐξαίρετος κυρία μειδιδῶτα.

Καὶ ἔκτοτε ὁ Ἰὼάν καὶ αὐτὸς ἔχοντας τὰς κιμωλίας των ἔγραφον διὰ τούτων, καὶ ἡ μάγειρος ἐπαυσεν ἐρίζουσα.
(ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΠΕΖΙΚΟΝ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

Ὁ νέος ἐξοπλισμὸς τοῦ πεζικοῦ ἐπροχώρησεν ἐπὶ τοσοῦτον ἐν Γερμανίᾳ, ὥστε ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου ἤδη ὁλόκληρον τὸ πεζικὸν θὰ ἄρῃ πάντα τὰ πρὸς ἐκστρατεῖαν χρειώ'η. Ὁ νέος οὗτος ἐξοπλισμὸς ἀποτελεῖ οὐσιώδη πρόσθεον καὶ ὡς πρὸς τὸ πυροβόλημα, διότι κατωρθοῦται δι' αὐτοῦ νὰ φέρῃ μετ' ἑαυτοῦ πᾶς στρατιώτης εἰκοσι πυριτιδοβολὰς περισσοτέρας ἢ μέχρι τοῦδε, ὥστε ὁ κίνδυνος τῆς ἐξαντλήσεως τῶν πυριτιδοβολῶν ἐν καιρῷ μάχης ἡλαττώθη οὐσιωδῶς. Τὰ ἔξοχα τοῦ νέου ἐξοπλισμοῦ ἀνέρχονται κατὰ τὰς ἐπισήμους πληροφορίας εἰς 55 μάρκας (69 χρ. φράγκα) κατ' ἄνδρα, ἅρα διὰ χιλίους ἄνδρας, ὅσους ἔχει ἕκαστον τάγμα ἐν καιρῷ πολέμου, ἐδαπανήθησαν 55,000 μάρκων.

ΜΙΚΡΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἡ ἀνατροφή μιᾶς μελλούσης βασιλείσσης

Ἡ πριγκήπισσα Γουλιελμίνα τῆς Ὁλλανδίας εἰσηλθεὶν ἤδη εἰς τὸ ὀγδόον ἔτος, εἰς τὴν ἡλικίαν δηλαδὴ καθ' ἣν ἡ ἀνατροφή αὐτῆς, ὡς διαδόχου τοῦ θρόνου, ἐνδιαφέρει σπουδαίως τοὺς μέλλοντας αὐτῆς ὑπηκόους.

Τὰ μαθήματα τῆς φιλολογίας, τῆς καλλιγραφίας, τῆς ἀριθμητικῆς καὶ τῶν νεωτέρων γλωσσῶν ἀνετέθησαν εἰς διαφῆρους διδασκάλους, ἕκαστος τῶν ὁποίων ἔχει ἐντολὴν παρὰ τοῦ βασιλέως νὰ φέρηται πρὸς τὴν μελλούσαν βασιλίссαν ὡς πρὸς ἀπλὴν μαθήτριαν.

Ἐὰν διδασκαλὸς τις ἢ διδασκάλισσα, κατὰ τὰς ὥρας τοῦ μαθήματος, ἐτόλμα ν' ἀποικανθῇ πρὸς τὴν κόρην διὰ τοῦ τίτλου Ἰ ψ η λ ό τ η ς ἢ Π ρ ι γ χ ή π ι σ σ α, ἢ ἐπρόκειται τὴν ἐπιτίμησιν τοῦ Βασιλέως.

Ἡ μικρὰ πριγκήπισσα εἶναι ἐλευθέρη νὰ παῖξῃ μετὰ τὰς συνομιλικούς της εἰς τοὺς δημοσίους περιπάτους.

Πρὸ τινων ἡμερῶν, ἐνῶ ἡ Βασιλίςσα καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτῆς διήρχοντο ἐφ' ἀμάξης τὰς πεδιάδας μεταξὺ τῶν Ἀνακτόρων καὶ τῆς Χάϊας, συνηντήθησαν μετ' ὅμιλον μικρῶν παιδίων, ἅτινα ἐμάχοντο διὰ βολῶν ἐκ χιόνος.

Ἡ μικρὰ πριγκήπισσα ἠρώτησε τὴν μητέρα ἐὰν ἠδύνατο νὰ παίξῃ μετὰ τῶν παιδίων ἐκείνων.

Ἡ ἄδεια ἐχορηγήθη, ἡ δὲ βασιλικὴ ἄμαξά ἐμεινε περιμένουσα ἐπὶ ἡμίσειαν περίπου ὥραν, ἐνῶ ἡ μελλούσα Βασιλίςσα τῆς Ὁλλανδίας ἐμονομάχει... διὰ χιόνος μετὰ τῶν μελλόντων αὐτῆς ὑπηκόων.

* * *

Οἱ ὑπόδοι τῆς ἐργασίας

Πρὸ τίνος ἤδη καιροῦ ἡ εὐρωπαϊκὴ δημοσιογραφία ἐνησχολεῖται περὶ ἰσχυροτάτου τινὸς συνδέσμου ἐργατῶν,

ὑπάρχοντος ἐν τῇ βορείῳ Ἀμερικῇ ὑπὸ τὸν τίτλον: Οἱ ἰ π ό τ α ι τ ῆ ς ἔ ρ γ α σ ι α ς.

Ἡ ἱστορία τῶν ἱπποτῶν τούτων τῆς ἐργασίας ἔχει τολὺ τὸ ἐνδιαφέρον. Ἡ ἰδρυσις τοῦ σωματείου τούτου ἐμπνέεται ὑπὸ τῶν κοινωνιστικῶν ἰδεῶν, ἐγεννήθη δὲ ἀφ' οὗτο ἡ ἐν Ἀμερικῇ γερμανικὴ μετανάστευσις ἔλαβε τόσῃ μεγάλῃν ἀνάπτυξιν.

Ὁ μηχανικὸς Οὐρίας Στέφνς ἐγένετο ἰδρυτὴς μεγάλου ἐργατικοῦ συνδέσμου. Ὁ πρῶτος ὅμιλος ἀπετελεῖτο ὑπὸ τοῦ ἰδρυτοῦ καὶ ἑξ φίλων του. Ὁ σύνδεσμος ἐσκόπευε νὰ ἐνώσῃ πάντας τοὺς ἐργάτας τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, καὶ ὥρειλε νὰ ᾔναι μυστικὸς. Οἱ μεμνημένοι ὥρειλον νὰ ὀρκισθῶσιν ἐπὶ τῆς Ἱερᾶς Βίβλου ὅτι δὲν θὰ ἀνεκοίνοιν τὸ ὄνομα αὐτοῦ τὸ δὲ καταστατικὸν θὰ ἀνακοινοῦτο διὰ ζώτης φωνῆς, μετὰ τῶν ἀναγκαιῶν διὰ τὴν διάδοσιν ὁδηγίων. Ὡς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ Συνδέσμου, ὁ ἰδρυτὴς ἔλεγεν, ὅτι ἡ ἐργασία εἶναι ἱερὰ καὶ εὐγενής, ὅτι πρέπει τις νὰ τὴν ὑπερασπίζηται κατὰ τῆς ἀμαθείας καὶ τῆς ἀπληστίας, ὅτι πρέπει τις ν' ἀνυψώσῃ τὴν ἀξιοπρέπειαν αὐτοῦ, νὰ συνδυάσῃ τὰ συμφέροντα τῆς ἐργασίας μετὰ τῶν τοῦ κεφαλαίου, καὶ νὰ ἐλαττώσῃ τὴν ἡμερησίαν ἐργασίαν τῶν ἐργατῶν.

Εἰς τὸν σύνδεσμον τοῦτον δὲν ἐγένοντο δεκτοὶ οἱ ἱατροὶ οἱ δικηγόροι, οἱ ἱερεῖς, οἱ πολιτευόμενοι, οἱ πωληταὶ πνευματῶδων ποτῶν, οἱ τραπεζίται καὶ οἱ χρηματισταί. Δὲν ἠθέλον ἱατροὺς καὶ ἱερεῖς ἐκ φόβου μὴ οὗτοι προδώσωσι τὸ ἀπόρητον τοὺς πολιτευομένους ἐξήρρεσαν, θεωροῦντες τὸ ἡθικὸν αὐτῶν ὡς ὑψος ἀκατάλληλον πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ συνδέσμου. ἀπέφευγον τοὺς δικηγόρους, ἐνεκα τοῦ φιλέριδος τοῦ ἐπαγγέλματος των δὲν ἐδέχοντο, ἐπὶ τέλους, τοὺς πωλητὰς πνευματῶδων ποτῶν, διότι τὰ ὑπ' αὐτῶν παρεχόμενα ἐμπορεύματα γεννῶσι τὴν κτηνωδίαν καὶ τὴν ἐξευτέλισιν τοῦ ἐργάτου.

Κατ' ἀρχὰς μὲν ὁ Σύνδεσμος δὲν ἔσχεν ἢ ὀλιγίστους ὁπαδούς. Τὸ ἀπόρητον ἀπετέλει πρόσκομμα εἰς τὴν διάδοσιν του. Οἱ ἰδρυταὶ ἐνόησαν τὴν ἀνάγκην νὰ τροποποιήσωσι τὸ Καταστατικὸν καὶ ν' ἀναδιοργανώσωσι τὸν Σύνδεσμον. Ἐν τῇ Συνελεύσει, ἣτις συνεδρίασεν ἐν Ρεϊδίγκ τῷ 1878, καθηργήθησαν ὅτε ὅρκας καὶ τὸ ἀπόρητον. Ἐνῶ δὲ μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης οἱ τοπικοὶ σύνδεσμοι ἐξηρτῶντο ἐκ γενικῆς τινος Διευθύνσεως, ἐν τῇ Συνελεύσει ἀπεφασίσθη ὅπως οἱ τοπικοὶ σύνδεσμοι ἐνωθῶσιν εἰς ἐπαρχιακοὺς.

Ἐν τῇ τελευταίᾳ ἐν Ριτζμόνδ Συνελεύσει ἐβεβαιώθη ἡ ὑπαρξὶς 100 ἐπαρχιακῶν συνδέσμων οἵτινες περιεῖχον 9000 τοπικῶν συνδέσμων καὶ ἠριθμοῦν 130,000 μελῶν.

Τὸ δὲ πρόγραμμα αὐτῶν ἔχει ὡς ἐξῆς.

Νὰ τεθῇ φραγμὸς τις εἰς τὴν ἐπιθετικὴν δύναμιν τῶν μεγάλων κεφαλαιούχων, καὶ ν' ἀντιταχθῇ αὐτοῖς ἡ δύναμις τῶν ἐργατικῶν πληθυσμῶν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀπαιτῶνται.

α') Ἡ ἰδρυσις στατιστικῶν γραφείων, ἅτινα δέον νὰ ἐξακριβώσωσι τὰς ὕλικας καὶ ἠθικὰς συνθήκας τῶν ἐργατικῶν τάξεων.

β') Ἡ διατήρησις τῶν δημοσίων γαιῶν, αἵτινες ἀνήκουσιν εἰς τὸν λαόν, καὶ, κατὰ συνέπειαν, ἡ ἀπαγόρευσις νὰ παραχωρῶνται εἰς τὸ ἐξῆς εἰς ἐπιχειρηματίας οἰουδήποτε εἶδους.

γ') Ἡ κατάργησις τῶν νόμων τῶν πλαττόντων ἀνισότητά μετὰ τοῦ κεφαλαίου καὶ τῆς ἐργασίας.

δ') Ἡ ἰδρυσις δικαστηρίων πρὸς ἐξωμάλυνσιν τῶν ἐρίδων αἵτινες δυνατόν νὰ γεννῶνται μετὰ ἐργατῶν καὶ ἐργολᾶτων.

ε') Ἡ ἀπαγόρευσις τῆς ἐργασίας εἰς παῖδας μὴ ἔχοντας εἰσέτι δεκαπέντε ἐτῶν ἡλικίαν.